

Aan de Minister van Defensie
Drs. J.S.J. Hillen
Postbus 20701
2500 ES Den Haag

Hilversum, 16 november 2010

Betreft: RZO-advies nr. 13a inzake Onderzoeksvoorstel *Behandeling evaluatie na traumatische ervaring (BETER)* ingediend door dr. E. Geuze (Onderzoekscentrum MGGZ), prof.dr. H.G.M. Westenberg (Universiteit Utrecht) en drs. A.R. Rademaker (Onderzoekscentrum MGGZ).

Mijnheer de Minister,

Op 13 april jl. heeft de Raad RZO-advies nr., 13 inzake het hierboven aangeduide onderzoeksvoorstel van de MGGZ uitgebracht nadat hierover door zijn Programma-adviescommissie advies was uitgebracht. Voor de goede orde: het betreffende onderzoek kan in de termen van de onderzoekers als volgt kort worden samengevat:

Nederlandse militairen en veteranen kunnen psychische en lichamelijke klachten ontwikkelen na uitzending. Een van de meest voorkomende stoornissen is posttraumatische stress stoornis (PTSS). Voor een adequate behandeling van PTSS is het noodzakelijk om goed inzicht te hebben in het ontstaan en beloop van de stoornis. Alhoewel er wel veel onderzoek is gedaan naar neurobiologische en psychologische veranderingen bij militairen en veteranen met PTSS is er heel weinig onderzoek verricht naar in hoeverre deze veranderingen van blijvende aard zijn, en of er enige mate van herstel optreedt na behandeling. Tevens is er weinig onderzoek gedaan naar predictoren van effectieve behandeling. In dit onderzoek wordt het effect van zes maanden cognitieve gedragstherapie op neurobiologische en psychologische parameters van PTSS getoetst.

De Raad was positief over de primaire vraagstelling van dit onderzoek waarin onderzocht wordt in hoeverre neurobiologische afwijkingen veranderen wanneer symptomen van PTSS na behandeling geheel of gedeeltelijk zijn afgenomen, met als kanttekening dat het onderzoek beperkte directe implementatiemogelijkheden zal opleveren.

De Raad adviseerde de toenmalige staatssecretaris van Defensie dan ook om de primaire vraagstelling van het onderzoek te subsidiëren en mee te werken aan de praktische uitvoering daarvan. Meer precies adviseerde de RZO positief over de primaire vraagstelling van het onderzoek mits wordt voldaan aan een tweetal voorwaarden. In de eerste plaats dat de onderzoekers een eenduidig onderzoeksvoorstel met een duidelijke formulering van hoofdvraagstelling, de daarbij behorende toetsbare hypothesen en een goed uitgewerkte operationalisatie leveren. In de tweede plaats dat de onderzoekers de onderzoeksopzet grondig bekijken om daar waar mogelijk het onderzoek meer te verbinden met de klinische praktijk.

Defensie was het eens met de geformuleerde kritiek en heeft de Raad gevraagd om ook een oordeel te geven over het aangepaste onderzoeksvoorstel BETER, zodra dat ter beschikking kwam. Het definitieve onderzoeksvoorstel is vervolgens vandaag in de raadsvergadering beoordeeld.

In de op geleide van RZO-advies nr. 13 bijgestelde versie van het onderzoeksvoorstel is goed gekeken naar de eensluidendheid van de vraagstelling daar waar die meerdere keren in het document benoemd staat en zijn kleine oneffenheden bijgewerkt. De directeur MGGZ heeft de Raad medegedeeld dat hij met de onderzoekers uitvoerig heeft gesproken over de mogelijkheden om de resultaten van dit onderzoek meer met de praktijk te verbinden. Daartoe zal gedurende het onderzoek o.a. gekeken worden welke therapie toegepast wordt, worden de mensen die vergelijkbare therapie krijgen gegroepeerd waardoor kan worden bezien of er tussen de groepen verschil ontstaat in de uitkomstmaten van het onderzoek (de klinische verbetering en de eventuele veranderingen op het gebied van de functionele MRI bevindingen). Verder is ons door de directeur MGGZ verzekerd dat de onderzoekers alert blijven op dit onderwerp. Opgemerkt werd wel, dat dit onderzoek zich (helaas) niet specifiek leent voor therapievergelijking; dat vergt een andere onderzoeksopzet, maar dat er wellicht indicatieve bevindingen kunnen zijn. De Raad zal hen tijdens de duur van dit onderzoek blijven bevragen op dit thema.

Wij delen u derhalve met genoegen mede, dat ons voorwaardelijk advies nr. 13 kan worden vervangen door het onderhavige en adviseren u tot subsidiëring van het gewijzigde onderzoeksvoorstel BETER over te gaan.

Vertrouwend u hiermee van dienst te zijn geweest,
met vriendelijke groet,

J.L.E.M.W.R.R.Tiesinga-Autsema
Voorzitter